

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๓/๘๑๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง การประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย-ลาว ครั้งที่ ๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๕๔๔๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับการประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว ครั้งที่ ๘ ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ (๑) กรอบการจัดทำบันทึกการประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว ครั้งที่ ๘ ซึ่งฝ่ายลาวกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ และ (๒) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย ลงนามบันทึกการประชุมฯ ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันความสงบแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ขอเรียนว่า กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องในด้านนโยบาย เนื่องจากสาระส่วนใหญ่ของการประชุม เป็นเรื่องการสนับสนุนการดำเนินการตามผลการประชุมของกลไกความร่วมมือไทย - ลาวในด้านต่าง ๆ และขอเรียนข้อคิดเห็นในประเด็นข้อกฎหมาย ดังนี้

๑) ในส่วนของกรอบการจัดทำบันทึกการประชุม

๑.๑) ข้อ ๓.๓ ของกรอบฯ เห็นควรแก้ไขจาก "... ทางบกให้สำเร็จภายในปี ๒๕๕๑..." เป็น "...ทางบกให้สำเร็จตามกำหนดที่ประธานคณะกรรมการชายแดนร่วมไทย - ลาวได้เห็นชอบร่วมกัน"

๑.๒) ข้อ ๓.๑๒ เรื่องการขยายผลความร่วมมือสู่ภาคประชาชนที่กำหนดให้ "ผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่ายนำเนื้อหาสาระของการประชุมไปดำเนินการและนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน" เห็นว่า คณะผู้แทนไทยที่จะเจรจากับฝ่ายลาวต้องตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศภายในของไทยให้มั่นใจว่า สิ่งที่จะเจรจาและระบุในบันทึกการประชุมฯ ฝ่ายไทยสามารถปฏิบัติได้ ทั้งนี้ เนื่องจากข้อ ๓.๑๒ ระบุให้นำสาระของบันทึกการประชุมฯ มาปฏิบัติในประเทศไทยต่อไป

/ ๒) ในส่วนของ ...

๒) ในส่วนของการจัดทำบันทึกการประชุม

๒.๑) คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖ - ๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันและไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร...” ดังนั้น ร่างบันทึกการประชุมฯ ซึ่งจะลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันความสงบแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๒) ประเด็นที่ว่าร่างบันทึกการประชุมฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาด้วยหรือไม่นั้น ขอเรียนว่า โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๐ วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ กระทรวงมหาดไทยในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรา ๑ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้ชี้ขาดตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญ

๒.๓) ในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศ ได้พิจารณาร่างบันทึกการประชุมฯ ประกอบคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ ข้างต้นแล้ว เห็นว่า ร่างบันทึกการประชุมฯ ซึ่งจะจัดทำขึ้นตามกรอบฯ มีสาระเกี่ยวกับประเด็นด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามชายแดนระดับจังหวัด - แขวง ตลอดจนความร่วมมือดูแลรักษาเส้นเขตแดนไทย - ลาว จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (ลงนาม)

ทั้งนี้ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการตามวรรคสามของมาตรา ๑๙๐ ก่อน กล่าวคือ ต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับร่างบันทึกการประชุมฯ ดังกล่าว ในการนี้ ต้องเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย

เมื่อรัฐสภาเห็นชอบกรอบการเจรจาแล้ว จึงจะไปเจรจาและลงนามบันทึกการประชุมฯ โดยต้องเพิ่มข้อความดังต่อไปนี้ในส่วนท้ายของบันทึกการประชุมฯ ด้วย

“การลงนามบันทึกการประชุมฉบับนี้จะต้องได้รับการยืนยันโดยผ่านช่องทางการทูตว่า ได้มีการดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายภายในของทั้งสองฝ่าย

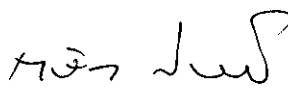
/ สำหรับ ...

สำหรับการมีผลใช้บังคับของบันทึกการประชุมฉบับนี้เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ โดยเป็นไปตามข้อ ๑๒
วรรค ๒ (b) ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๖๙”

หลังจากลงนามแล้ว จึงนำบันทึกการประชุมฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ
เสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว จึงแจ้งกระทรวง
การต่างประเทศเพื่อแจ้งยืนยันต่อฝ่ายลาวเพื่อให้บันทึกการประชุมฯ มีผลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๒

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๒๔๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๒